

az
zp

Asociace zaměstnavatelů
zdravotně postižených ČR

Měníme zažitě postoje

Vracíme zdravotně postižené do života

Výroční zpráva

AZZP ČR

za rok 2019

Identifikace spolku

Název společnosti: Asociace zaměstnavatelů zdravotně postižených České republiky, z.s.

Právní forma: zapsaný spolek

Založena: 1993

AZZP ČR je samostatný právní subjekt, jehož činnost se řídí Statutem.

Sídlo společnosti: 110 00 Praha, Jindřišská 2

Identifikační číslo: 49276221

Cíle a poslání organizace

Sdružení zaměstnavatelů osob se zdravotním postižením v ČR je názorovou platformou pro hledání a prosazování společných zájmů členů. Prosazuje moderní a systémové řešení podpory zaměstnávání OZP nejen v prostředí členů – dotovaných zaměstnavatelů s více než 50 % OZP, ale spolupracuje i s mnoha vládními a nevládními organizacemi, angažuje se na podporu vstupu OZP na volný trh práce. Je otevřena diskusi a spolupráci se všemi konstruktivně vystupujícími a zainteresovanými vládními i nevládními institucemi v zájmu společných cílů. Usiluje o překonání zbytečných bariér v legislativě, exekutivě a kontrolní činnosti. Usiluje o změnu vnímání skutečné práce osob se zdravotním postižením ze strany odborné i široké veřejnosti. Poskytuje svým členům podporu metodickou i individuální, zprostředkovává výměnu zkušeností a dobrých příkladů mezi členy. V rámci kapacit a možností pomáhá i zájemcům o členství a nečlenům. Pomáhá rozvíjet obchodní aktivity členů a jejich spolupráci, podporuje regionální aktivity směrem k politikům, ke státní správě, k neziskovému i k podnikatelskému prostředí.

Členská základna

V závěru roku 2019 měla AZZP ČR celkem 127 řádných členů, v tomto období ukončilo členství 13 subjektů, přijat byl 1 nový člen. Vesměs se jedná o nestátní podnikatelské a nepodnikatelské subjekty, a s výjimkou dvou organizací se jedná výhradně o zaměstnavatele s více než 50 % OZP.

Charakteristické pro členskou základnu je stálé rozšiřování portfolia činností, typické jsou i rozdíly v počtu zaměstnanců – od jednotek až po stovky zaměstnaných osob.

Orgány AZZP ČR

Od roku 2017 pracují orgány asociace volené na čtyřleté období do roku 2021 v tomto složení: Vilma Baudišová, předsedkyně Karel Rychtář, místopředseda, členové výkonné rady: Milan Antoš, Slavoj Čegan, Jan Fiala, Leoš Jiřele, Josef Šulc jr.

Kontrolní komise: Helena Plachá, předsedkyně, Zdeňka Děcká, do května 2019 byl členem komise Petr Kostohryz a po jeho odstoupení jej nahradila Blanka Benešová.

Došlo také ke změně ve vedení kanceláře AZZP ČR. Vedoucí se stala Kateřina Augustová. Další novou pracovník kanceláře je Věra Jirásková.

Výkonná rada AZZP děkuje všem členům orgánů i ostatním aktivním členům, kteří tradičně pracují dobrovolně, za jejich nezištnou spolupráci.

Činnost v roce 2019

Úvod

I v roce 2019 asociace navazuje na vše pozitivní z minulosti. Prošla dalšími etapami vývoje a rozvoje, stále zaujímá konzistentní postoje nezávislé na orientaci politické reprezentace a jejích priorit. Za tuto dobu si asociace vybudovala uznávanou pozici zástupce největší skupiny zaměstnavatelů osob se ZP

v ČR. Vedle toho jsme se významně začali angažovat i na změně celkového kontextu podpory zaměstnanosti OZP v zájmu systémového řešení odpovídajícího požadavkům 21. století.

AZZP ČR je uznávaným partnerem většiny zainteresovaných institucí a organizací, s nimiž má vybudovány formální i neformální vztahy, založené na dlouhodobé spolupráci, zaujímá konzistentní postoje ke klíčovým oblastem rehabilitace OZP, jejíž významnou součástí je příprava, nalézání a podpora pracovního uplatnění.

V roce 2019 pokračovala jednání odborné pracovní skupiny v gesci sekce zaměstnanosti MPSV ČR, které se pravidelně zúčastňovali zástupci asociace. Cílem byla příprava další novely zákona o zaměstnanosti k 1.1.2021, důraz byl tentokrát kladen na podporu uplatnění OZP na volném trhu práce a větší vzájemné propojení nástrojů na volném i na „chráněném“ trhu práce. Zejména v prvním pololetí došlo ke shodě na několika významných návrzích, které však u vedení ministerstva nenašly potřebnou podporu. Nedošlo ke shodě na parametrech náhradního plnění, AZZP ČR prosazuje soustavné mírnější snižování ročního limitu, opírající se o využití dat z elektronické evidence.

Společně s MPSV ČR bylo v roce 2019 nutno řešit poruchy funkce EENP v důsledku překlopení do nového informačního systému.

Samostatnou pozornost bylo nutno věnovat prosazování dílčí novely zákona obsahující zvýšení příspěvku dle § 78a v důsledku dalšího razantního zvýšení minimálních mezd a tarifů. Přestože o tomto zvýšení bylo na úrovni sociálních partnerů rozhodnuto již na podzim 2018, sněmovna první návrh neschválila, po mnoha jednáních ve výboru pro sociální politiku, na úrovni VVZPO a RHSD bylo zvýšení schváleno až v závěru roku – s účinností pouze pro IV. čtvrtletí 2019. Současně se novelou podařilo prosadit do zákona zmocnění Vlády ČR k vydání nařízení, upravujícího výši příspěvku v dalších letech, nepodařilo se však přes veškeré úsilí přijmout valorizační mechanismus v závislosti na růstu MM.

V průběhu roku se AZZP ČR podílela na připomínkových řízeních k řadě novel a návrhů zákonů – např. k návrhu zákona o sociálním podniku, ke Strategii zaměstnanosti do roku 2030 i ke kontrole plnění Národního plánu integrace OZP 2015-20.

Zástupci asociace se aktivně účastnili jednání Výboru pro sociální politiku Poslanecké sněmovny PČR.

Dále se také se v roce 2019 aktivně zapojovali do práce v dalších oblastech na úrovni pracovních skupin tripartity, Vládního výboru pro zdravotně postižené občany, poradního sboru VOP, poradních sborů ÚP ČR na více úrovních.

AZZP ČR spolupracovala s vládními i nevládními organizacemi jako např. s Výzkumným ústavem práce a sociálních věcí, Národní radou OZP ČR, Asociací pracovní rehabilitace a mnoha dalšími.

Tradiční součástí práce v oblasti legislativy byl informační servis členům formou zveřejňování informací na členských stránkách AZZP ČR, zasílání informací a uveřejnění anket. V rámci individuálního poradenství bylo často využíváno sdílení informací a zkušeností ostatních členů v konkrétních situacích.

Pořádané akce

Mezinárodní konference

Významnou akcí, která se v roce 2019 uskutečnila, byla mezinárodní konference zaměřená na klíčové články systému podpory zaměstnávání osob se zdravotním postižením. Konference se konala 4. dubna v Praze v důstojných prostorách Emauzského kláštera, spoluorganizátory byly KZPS ČR, AZZP ČR a SČMVD. Konference byla z části financována v rámci aktivit Sociálního dialogu. Jednání se zúčastnili i zástupci Evropského hospodářského a sociálního výboru z Francie, Lotyšska, Itálie a České republiky, zástupkyně BFI-BBRZ Gruppe z Rakouska. Konference se uskutečnila pod záštitou předsedkyně výboru

pro sociální politiku Poslanecké sněmovny PČR Radky Maxové. V úvodních vystoupeních českých i zahraničních zástupců k tématům, jako je práce osob se zdravotním postižením na pomezí sociálních služeb a skutečného trhu práce, systém organizace služeb zaměstnanosti a praktická podpora zaměstnavatelů na volném trhu práce či význam a přínos zachování stávajícího systému kvót (povinného podílu zaměstnaných OZP) se hovořilo i o širších souvislostech nebo o aktuálním problému kompenzace růstu minimální mzdy s dopadem na pracovní místa OZP s velmi nízkým pracovním potenciálem. V navazujícím diskusním panelu vyjádřili své názory k těmto i dalším tématům zástupci zahraničí (Gunta Anča, Lotyšsko; Maria Egger, BFI-BBRZ, Rakousko) i naši zástupci Jiří Vaňásek, MPSV ČR; Renata Čekalová, SENZA družstvo Prostějov; Petr Hanuš, UZS ČR. Panelisté zodpovídali dotazy a náměty z pléna. V závěru se všichni zúčastnění shodli na nutnosti zachování zákonného systému kvót (povinného podílu zaměstnaných OZP) až do doby, než bude tento problém nahrazen jinou formou, větší pozitivní motivací zaměstnavatelů. V závěru Karel Rychtář zopakoval stále stejnou myšlenku – zejména o nutnosti získat pro systémové řešení větší politickou podporu, i když téma a jeho obsah není atraktivní pro většinu politické reprezentace a opětovně zdůraznil, že investice do podpory zaměstnávání OZP jsou z větší části dlouhodobě návratné.

Při příležitosti mezinárodní konference se uskutečnil společenský večer pořádaný Asociací zaměstnavatelů zdravotně postižených ČR. Úvodem večera vystoupili se zajímavými příspěvky profesor MUDr. Jan Žaloudík, senátor a přední český onkolog, ředitel Masarykova onkologického ústavu v Brně, a Jan Povýšil, přední paralympionik, medailista z řady plaveckých soutěží a také úspěšný fotograf. Po hudebním programu předali zástupci Asociace tradiční ceny za přínos ke společenské odpovědnosti při pracovním uplatnění OZP za rok 2019:

- *Petru Kostohryzovi*, předsedovi družstva OTAVA Písek a dlouholetému funkcionáři asociace,
- *Rostislavu Dvořákovi*, Předsedovi Svazu českých a moravských výrobních družstev a místopředsedovi Konfederace zaměstnavatelských a podnikatelských svazů ČR,
- *Karlu Rychtářovi*, dlouholetému řediteli odboru SČMVD a místopředsedovi AZPP ČR,
- Poprvé byla cena udělena i velmi významnému zaměstnavateli, oceněna byla společnost *Škoda Auto a.s.* Tato společnost je jednou z mála, která již mnoho let systematicky

vytváří podmínky pro uplatnění osob se zdravotním postižením, ať se jedná o vlastní zaměstnance, kteří získali postižení v průběhu práce ve firmě, nebo o další uchazeče.

Ceny předali společně se zástupci asociace postupně Radka Maxová, předsedkyně výboru pro sociální politiku PSP ČR, MUDr. Peter Koliba, senátor a místopředsedy senátního výboru pro zdravotnictví a sociální politiku a Jan Wiesner, prezident KZPS ČR.

Sněm

23.5.2019 se konal na již tradičním místě ve Skalském dvoře sněm asociace. Účastníci se shodli na potřebě najít komplexní řešení systému podpory. Zároveň vyjádřili zásadní nesouhlas s plošným administrativním zvyšováním minimální mzdy a zaručených mzdových tarifů v roce 2019. Bez přijetí účinných opatření v komplexním systému podpory dojde u významné části zaměstnavatelů více než 50 % OZP k existenčnímu ohrožení pracovních míst přizpůsobených specifickým potřebám zdravotně postižených zaměstnanců.

Kulatý stůl

Ve spolupráci se vzdělávací společností Edost se v listopadu 2019 uskutečnil další z regionálních kulatých stolů, tentokrát v Chomutově. Pozváni byli především zástupci organizací z Ústeckého kraje, např. zástupci z úřadu práce, zaměstnavatelů nebo neziskových organizací. Účastníci jednání na téma „Reforma systému podpory a možnosti regionální spolupráce ve prospěch pracovního uplatnění OZP“ se mimo jiné shodli tom, že v regionu fungují velmi efektivní programy, využívající kvalitních zdravotních, sociálních služeb i programů na podporu zaměstnanosti, fungují však intuitivně a svépomocí. Zaměstnavatelům (zejména na volném trhu práce) chybí praktická osvěta, informace a pomoc, založená i na využití příkladů dobré praxe, chybí nástroje tranzitního typu a propojení jednotlivých složek koordinované rehabilitace. Jediný kompetentní článek státní správy – ÚP ČR je zahlcen administrativou a nesmyslnými výběrovými řízeními na dodavatele služeb, pro které nemůže kapacitně ani časově plnit svoji roli vůči pružnému trhu práce.

Vnější vztahy a komunikace

Kromě uvedených jednorázových spolupracovali zástupci asociace i nadále

- ve Vládním výboru pro zdravotně postižené občany,
- v odborné pracovní skupině Vládního výboru pro zaměstnanost OZP,
- v pracovních týmech tripartity (RHSD) a v projektech Sociálního dialogu,
- v rámci expertní skupiny projektu i-Podpora (KZPS ČR a ASO), tedy na úrovni spolupráce sociálních partnerů,
- v odborné pracovní skupině MPSV ČR,
- v pracovní skupině GŘ ÚP, v poradním orgánu ochránkyň veřejných práv a na regionální úrovni v poradních sborech ÚP.

Průběžně probíhala spolupráce s agenturou BODYE, která se zaměřovala převážně na PR a komunikační podporu v rámci webových stránek asociace www.azzp.cz a webu www.nahradniplneni.cz a s APR ČR.

Vnitřní vztahy a komunikace

Těžiště informací členů spočívalo ve formě redakčních článků a informací zveřejňovaných v členské sekci na webu www.azzp.cz. Stránky asociace spravuje agentura BODYE, za což jí děkujeme.

Osvědčenou formou byly průzkumy a ankety na webu i formou zasílaných e-mailů, v zájmu získání co nejhodnověrnějších dat pro jednání a další práci. Bohužel odezva na ankety není tak masivní, jak bychom si představovali. Z důvodů absence legislativní sekce a intenzivního jednání a schvalování projednávaných změn tuto roli plnili v zásadě oba volené orgány, příležitostně doplněné o další zkušené zástupce členů.

Hospodaření asociace

Hospodaření v roce 2019 zůstalo na konstantní relativně nízké úrovni bez diferenciací. Část pasivních členů stále využívá členství pouze jako zdroj informací. To byl jeden z důvodů, proč rozhodl v roce 2018 sněm AZPP ČR svým usnesením o zvýšení jednotné částky příspěvku (poprvé od roku 2003), a to od roku 2019.

Cíle pro období 2020-21

Cílem činnosti asociace pro následující období je především pokračovat v jednání – využít spolupráci s politickou a vládní reprezentací s cílem získat potřebná data a připravit návrhy pro druhou etapu zahájené reformy. Nepřipustit negativní dopady dalšího plošného zvyšování minimálních mezd a tarifů na nejslabší část zaměstnavatelů, plnicích silnější sociální funkci vůči zaměstnaným OZP. Chceme pokračovat v osvětě a propagaci skutečného obrazu podporovaného (dotovaného) trhu práce – skutečného zaměstnání osob se zdravotním postižením, které jsou motivovány k práci a profesnímu rozvoji a mají potenciál stát se nejen občansky, ale i ekonomicky plně rovnoprávnými. Nezbytným úkolem pro následující období je změnit způsob myšlení k vnímání podpory zaměstnavatelů OZP ne jako čistých „sociálních“ výdajů státu, ale jako investice, která se vrací do veřejných financí v podobě odvodů a daní.

Závěr

AZZP ČR jako nejvýznamnější a nejlivnější zástupce okruhu zaměstnavatelů osob se zdravotním postižením v České republice chce i nadále plnit svou roli ve spolupráci se všemi partnery. Bez ohledu na stále složitější politickou situaci a relativně pozitivní vývoj hospodářství i zaměstnanosti chce nejenom hájit a podporovat zájmy svých členů, ale také se podílet na návrzích a opatřeních k zefektivnění celého systému podpory zaměstnávání OZP v ČR. Pouze cestou systémových a vzájemně propojených změn, které daleko přesahují působnost zákona a politiky zaměstnanosti lze dosáhnout plné integrace a respektu pro pracovní potenciál osob se zdravotním postižením vycházejících z principu rovných práv a příležitostí těchto osob – ze strany státu, podnikatelské, odborné i široké veřejnosti.